

اصول و ضوابط محتوایی و اجرایی اِقرَاء

طرح توسعه سنت اِقرَاء – نوبت دوم

نکات و ملاحظات ویژه شرکت کنندگان در دوره‌های تخصصی اِقرَاء

فروردین ۱۴۰۱

اصول و ضوابط محتوایی و اجرایی اِقرَاء

مقدمه :

سنت اقرء یکی از سنت‌های رایج تعلیم و تعلم از صدر اسلام تاکنون بوده است. در این روش آموزش، قاری با قرائت دوره کامل قرآن نزد استاد و شیخ قرائت (مُقرئ)، نحوه تلفظ و ادای دقیق حروف و کلمات قرآن و اصول و قواعد قرائت صحیح را فرا می‌گیرد تا الفاظ قرآن با دقت و امانت، نسل به نسل و سینه به سینه حفظ شده و به صورت شفاهی منتقل گردد. با این شیوه، سلسله اسناد قرائت هم حفظ می‌شود.

نهادینه کردن و ترویج این سنت حسنه در جمهوری اسلامی ایران، از سال ۱۳۹۵ در دستور کار شورای عالی قرآن قرار دارد.

* اهداف:

۱. ترویج فرهنگ آموزش اصیل و صحیح قرائت قرآن
۲. ترویج فرهنگ دوره‌خوانی قرآن در بین آحاد جامعه با اولویت قاریان و حافظان به منظور انس بیشتر با قرآن کریم
۳. اتصال سند قرائت قاریان و حافظان ج.ا.ا. به اسناد معتبر قرائت قرآن در جهان اسلام
۴. ارتقاء سطح فنی قاریان و حافظان به‌ویژه در بخش فصاحت و اداء

* اصول و ضوابط :

۱. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی محتوایی اقرء بر عهده «شورای تخصصی اقرء» است که اعضای آن توسط رییس شورای عالی قرآن منصوب می‌شوند.

تنبیه: تعداد اعضای شورای تخصصی اقرء حداقل ۶ نفر است که با حضور نصف + یک رسمیت می‌یابد.

۲. گزینش یا تأیید افراد داوطلب برای دریافت اجازه، توسط شورای تخصصی اقرء انجام می‌شود.

۳. متقاضیان دریافت اجازه؛ چه افرادی که به صورت شخصی به مقریان مراجعه کنند و چه کسانی که رأساً توسط شورای عالی قرآن تعیین شوند، می‌بایست دارای چهار ویژگی زیر باشند:

الف) اتقان نسبی در قرائت

ب) دارا بودن جلسات تدریس و آموزش قرآن

تنبیه: در شرایط خاص، جایگاه مؤثر متقاضی در عرصه فعالیت‌های قرآنی کشور، و یا برخورداری از عیار فنی ممتاز

تلاوت در سطح ملی و بین‌المللی، به عنوان جایگزین این ویژگی قابل پذیرش است. مرجع تشخیص این موضوع، شورای تخصصی اقرء است.

ج) دارا بودن صلاحیت‌های فردی و اجتماعی

تنبیه: احراز و تأیید شرایط متقاضی، بر عهده شورای تخصصی اقرار است.

د) حفظ حداقل ۳ جزء از قرآن کریم برای دریافت اجازه روایت حفص از عاصم

تنبیه: فرد غیرحافظ متقاضی دریافت اجازه که سن وی کمتر از ۴۰ سال باشد باید حداقل حافظ ۵ جزء از قرآن باشد.

تنبیه: در صورت فقدان شرط حفظ، فرد متقاضی پس از سپری کردن دوره اقرار صرفاً می‌تواند مجاز به قرائت بشود نه مجیز.

در موارد خاص (مثل این که متقاضی از قاریان برجسته جمهوری اسلامی ایران باشد) در شورای تخصصی اقرار تصمیم‌گیری می‌شود.

۴. مقری حافظ و مقری غیرحافظ، می‌تواند هم قاری و هم حافظ را اقرار نماید؛ اگرچه ترجیح بر این است که حافظ را مقری حافظ اقرار کند.

تنبیه: در صورتی که اقرار حافظ توسط مقری غیرحافظ انجام شود، لازم است پس از اتمام دوره اقرار، تسلط حافظ بر محفوظاتش به تأیید یک مقری حافظ برسد.

۵. درج عبارت «اقرار از حفظ» برای حافظ و «اقرار از روی مصحف» برای قاری در اجازه‌نامه‌ای که برای ایشان صادر می‌شود الزامی است.

۶. اولین اجازه‌ای که قاریان و حافظان دریافت می‌کنند الزاماً روایت حفص از عاصم از طرق «کتاب شاطیبه» یا «کتاب روضة المعدل و المصباح» می‌باشد.

۷. افرادی که اجازه روایت حفص از عاصم را دریافت کرده و متقاضی دریافت اجازه سایر روایات باشند، باید شرایط زیر را داشته باشند:

الف) برای دریافت اجازه دو یا سه روایت باید حافظ ۵ جزء قرآن کریم باشند.

ب) برای دریافت اجازه چهار یا پنج روایت باید حافظ ۱۰ جزء قرآن کریم باشند.

ج) برای دریافت اجازه شش یا هفت روایت باید حافظ ۱۵ جزء قرآن کریم باشند.

ج) برای دریافت اجازه بیش از هفت روایت باید حافظ کل قرآن کریم باشند.

تنبیه: به منظور ترویج فرهنگ حفظ قرآن کریم، لازم است حافظان کل قرآن برای دریافت اجازه در اولویت پذیرش قرار گیرند.

۸. اولویت برگزاری دوره اقراء به صورت حضوری است. چنانچه شرایط لازم برای این امر فراهم نبود، اقراء مجازی بلامانع می‌باشد.

۹. افرادی که با تأیید و تأمین هزینه توسط شورای عالی قرآن، دوره اقراء را پشت سر می‌گذرانند و به تبع آن مفتخر به دریافت اجازه‌نامه می‌شوند، متعهد هستند با اقراء رایگان حداقل دو نفر که توسط شورا معرفی می‌شوند، در فرآیند توسعه و ترویج این سنت اسلامی مشارکت نمایند.

۱۰. افرادی که دوره اقراء ایشان در چارچوب ضوابط و تحت اشراف شورای عالی قرآن انجام شود، اجازه‌نامه آنان به مهر و تأیید شورا خواهد رسید.

۱۱. میزان حق‌الزحمه مقری برای یک دوره اقراء، به صورت سالانه توسط شورای تخصصی اقراء تعیین و به ایشان اعلام می‌شود.

۱۲. این ضوابط در تاریخ ۱۳۹۷/۰۸/۱ مصوب شد و در تاریخ ۱۳۹۹/۸/۳۰ مورد بازنگری قرار گرفت. در صورت لزوم، بازنگری سالانه آن در شورای تخصصی اقراء بلامانع می‌باشد.

طرح توسعه سنت اِقرآء در جمهوری اسلامی ایران

نوبت دوم - سال ۱۴۰۱

(ویژه برادران و خواهران)

مقدمه:

نظر به اهمیت سنت اِقرآء و با توجه به بستر مناسبی که به همت شورای عالی قرآن و با حضور شیوخ صاحب اجازه غیرایرانی در کشورمان فراهم گردید، لازم شد در تکمیل این حرکت ارزشمند، طرح توسعه سنت اِقرآء با استفاده از ظرفیت استادان، قاریان و حافظان صاحب اجازه جمهوری اسلامی ایران، در دستور کار قرار گیرد.

لازم به ذکر است نوبت اول طرح توسعه اِقرآء در سال ۱۴۰۰ اجرا شد و نوبت دوم هم برای نیمه اول سال ۱۴۰۱ تدارک شده است.

مخاطبان:

۱. حافظان، قاریان و مرتلان ممتاز قرآن (با اولویت برگزیدگان مسابقات سراسری و استانی)
۲. دارندگان گواهینامه تخصصی درجات ۱ تا ۴ طرح ارزیابی قاریان و مدرسان و طرح ارزیابی حافظان
۳. استادان و مدرسان دارای کرسی موفق آموزش قرائت و حفظ قرآن
۴. افرادی که صلاحیت‌شان توسط شورای تخصصی اِقرآء تأیید شود

کلیات شیوه اجرای نوبت دوم طرح توسعه سنت اِقرآء:

اولویت برگزاری این دوره به صورت حضوری است اما در صورت موانعی مانند محدودیت‌های بهداشتی یا بُعد مسافت قاری و مقری، انجام اِقرآء به صورت مجازی بلامانع است.

متقاضیان می‌توانند بعد از تعطیلات نوروز ۱۴۰۱، روزهای زوج از ساعت ۱۰ تا ۱۲ با شماره ۰۹۱۹۲۱۰۴۰۱۹ تماس بگیرند و اطلاعات دقیق‌تر و مشاوره لازم را در خصوص کم و کیف شرکت در این دوره تخصصی دریافت نمایند.

مراحل و تقویم اجرایی:

۱. ثبت نام در سامانه جامع اقرء (در وب سایت شورای عالی قرآن) + ارسال فایل تلاوت: ۱۵ تا ۳۱ فروردین ۱۴۰۱
 ۲. تعیین مقری + واریز ۵۰ درصد هزینه اقرء: ۱ تا ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱
 ۳. برگزاری جلسات اقرء: اخرداد تا ۱۵ مرداد ۱۴۰۱
 ۴. ارزیابی نهایی تلاوت و محفوظات: ۱۵ مرداد تا ۱۵ شهریور ۱۴۰۱
 ۵. واریز الباقی هزینه اقرء و صدور اجازه نامه: ۱۵ تا ۳۱ شهریور ۱۴۰۱
- تجربه: بازه زمانی پیش بینی شده در مراحل پنج گانه فوق و اتمام اقرء در پایان شهریورماه، مانع از این نیست که متقاضی در هماهنگی با مقری و دبیرخانه اقرء، در مدت زمان کمتری این مراحل را طی کند.

نکات تکمیلی:

- مرتلین مصوب محافل جزء خوانی قرآن در اولویت پذیرش می باشند.
- در این نوبت، صرفاً اقرء به روایت حفص از عاصم از طریق «شاطیبه» یا «روضه المعدل و المصباح» در دستور کار قرار دارد.
- لازم است شرکت کنندگان در این طرح، «نکات و ملاحظات ویژه شرکت کنندگان در دوره های تخصصی اقرء» (پیوست) را به دقت مطالعه و رعایت نمایند.
- نوبت سوم طرح توسعه اقرء برای نیمه دوم سال ۱۴۰۱ (مهر تا اسفند) اجرا خواهد شد.

مجری:

- معاونت اجرایی - مدیریت آموزش و ارزیابی شورای عالی قرآن

نکات و ملاحظات ویژه شرکت کنندگان در دوره‌های تخصصی اقرء

- ۱- زمان و مکان جلسات اقرء با هماهنگی قاریان با مقریان و با اولویت مکان و زمان پیشنهادی مقری تعیین می‌شود.
- ۲- توقع می‌رود شرکت کنندگان محترم ضمن برخورد مسئولانه، با برنامه‌ریزی دقیق نسبت به موارد زیر ملتزم باشند:
(الف) حداقل ۵ دقیقه قبل از شروع جلسه در محل اقرء حضور یابند و تا انتهای زمان در نظر گرفته شده به تلاوت بپردازند. (صحبت‌ها و طرح مسائل غیرمرتبط، مانع تحقق این هدف است)
(ب) در صورت تأخیر یا غیبت غیرموجه، دقایق و ساعات فوت شده از مقری، می‌بایست توسط شرکت کننده محاسبه و پرداخت شود.
ک) غیبت بیش از ۵ جلسه، موجب حذف شرکت کننده شده و وی ملزم است هزینه جلساتی که برگزار شده است را پرداخت کند.
ج) قاری در صورت عدم امکان حضور به دلایل موجه، می‌بایست حداقل ۲۴ ساعت قبل از جلسه، به مقری اطلاع‌رسانی نماید؛ در غیر این صورت مشمول بند ۲-ب خواهد شد.
- ۳- برای دریافت اجازه‌نامه قرائت، شرکت کننده باید کل قرآن کریم را ترجیحاً به صورت ترتیل (تدویر) با تمام شرایط و ضوابط به روایت حفص از عاصم از طریق کتاب شاطیبه یا روضةالمعدل و کتاب المصباح بر مقری بخواند.
- ۴- اجازه‌نامه قرائت در یک مراسم رسمی به شرکت کننده اعطاء خواهد شد. قاری یا حافظ محترم می‌بایست با حضور در این مراسم، سوره کافرون تا انتهای قرآن، سوره حمد و آیات ۱ تا ۵ سوره بقره را در حضور گروهی از مردم برای مقری قرائت کند.
- ۵- افرادی که موفق به دریافت اجازه می‌شوند موظف هستند در نشست‌ها و جلساتی که در همین راستا و به منظور تکمیل و یا مرور آموخته‌های این دوره تخصصی برگزار می‌شود حضور فعال داشته باشند. همچنین ایشان ملزم هستند قواعد و نکاتی که از مقری فرا گرفته‌اند را در تدریس و قرائت‌شان رعایت کنند.
عدم پای‌بندی به موارد مذکور، این حق را برای شورای عالی قرآن ایجاد می‌کند که اجازه‌نامه این افراد را به نحو مقتضی محدود نماید.
- ۶- افرادی که با تأیید شورای عالی قرآن دوره اقرء را پشت سرمی‌گذرانند و به تبع آن مفتخر به دریافت اجازه‌نامه می‌شوند، متعهد هستند با اقرء رایگان حداقل دو نفر که توسط شورا معرفی می‌شوند، در فرآیند توسعه و ترویج این سنت اسلامی مشارکت نمایند.
- ۷- هر بخش از نکات و ملاحظات مطروحه که ناظر به اقرء حضوری است در مورد اقرء مجازی هم صدق می‌کند.

نکات و ملاحظات فوق را

مطالعه کردم و مفاد آن را می‌پذیرم.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء: